

GENETİK YAPISI DEĞİŞTİRİLMİŞ ORGANİZMALARLA İLGİLİ BİLİMSEL KOMİTE RAPORLARININ KAMUOYU GÖRÜŞÜNE SUNULMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı, Biyogüvenlik Kurulu kararlarına esas olacak Bilimsel Komite raporlarının kamuoyu görüşüne sunulmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Usul ve Esaslar, başvurusu Biyogüvenlik Kurulu tarafından kabul edilerek incelenmek üzere Bilimsel Komitelere gönderilen genlere ait Bilimsel Komite raporlarını kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Usul ve Esaslar, 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'nun 8 inci maddesinin (e) fıkrası ile 13/08/2010 tarihli ve 27671 sayılı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmeliğin 11 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Biyogüvenlik: İnsan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevre ve biyolojik çeşitliliği korumak için GDO ve ürünleri ile ilgili faaliyetlerin güvenli bir şekilde yapılmasını,
- b) Biyogüvenlik bilgi değişim mekanizması: GDO ve ürünleri ile ilgili bilimsel, teknik ve uygulamaya ilişkin bilgi ve belgelerin ulusal ve uluslararası seviyede alışverişinin kolaylaştırılması ile kamuoyunun bilgilendirilmesi ve karar sürecine katılımı amacıyla oluşturulacak bilgi alışverişi sistemini,
- c) Değerlendirme: GDO'larla ilgili her bir başvuru için karar oluşturmada dikkate alınmak üzere, bilimsel esaslara göre Komiteler tarafından yapılacak risk değerlendirmesi ve sosyo-ekonomik değerlendirme ile ihtiyaç hâlinde etik değerlendirme ve Kurulca istenecek diğer değerlendirmeleri,
- d) Genetik yapısı değiştirilmiş organizma (GDO): Modern biyoteknolojik yöntemler kullanılmak suretiyle gen aktarılarak elde edilmiş, insan dışındaki bitki, hayvan ve mikroorganizma dâhil canlı organizmayı,
- e) Kanun: 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanununu,

- f) Karar: GDO veya ürünlerine ilişkin yapılan bir başvuru hakkında bilimsel esaslara göre yapılan risk değerlendirmesi ve sosyo-ekonomik değerlendirme sonuçlarına göre Kurul tarafından verilen kararı,
- g) Komite: Bilimsel değerlendirmeleri yapmak üzere Kurul tarafından oluşturulan komiteleri,
- h) Kurul: Biyogüvenlik Kurulunu
- i) Risk değerlendirme: GDO ve ürünlerinin, genetik değişiklikten dolayı, insan, hayvan ve bitki sağlığı, biyolojik çeşitlilik ve çevre üzerinde sebep olabileceği risklerin ve risk kaynağının test, analiz, deneme gibi bilimsel yöntemlerle tanımlanması, niteliklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve risk unsurlarının belirlenmesini kapsayan dört aşamalı süreci,
- j) Sosyo-ekonomik değerlendirme: Başvuru hakkında karar verilmeden önce değerlendirilmek üzere, GDO ve ürünlerinin çevreye serbest bırakılması ve kullanılması sürecinde biyolojik çeşitlilik ve kullanıcıları ile çiftçiler üzerindeki etkilerinden kaynaklanacak sosyo-ekonomik bedelleri belirlemek üzere bilimsel esaslara dayanarak yapılan tüm çalışmaları,
- ifade eder.

Bilimsel Komite Raporlarının Sunulması

Madde 5- 13/08/2010 tarihli ve 27671 sayılı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmeliğinin 11 inci maddesine göre bilimsel komiteler tarafından hazırlanan raporlar Kurul tarafından, Türkiye Biyogüvenlik Bilgi Değişim Mekanizması vasıtasıyla kamuoyuna duyurulur.

Madde 6- Türkiye Biyogüvenlik Bilgi Değişim Mekanizması (<http://www.tbbdm.gov.tr>) aracılığı ile duyurulan Bilimsel Komite sonuç raporları hakkında sivil toplum örgütleri ile gerçek ve tüzel kişiler görüş verebilirler.

Madde 7- Türkiye Biyogüvenlik Bilgi Değişim Mekanizması belirlenen süre sonunda gelen görüşleri derleyerek en geç 15 iş günü içerisinde Bilimsel Komitelere sunar. Komite değerlendirme raporunu en geç 15 iş günü içerisinde Biyogüvenlik Kurulu'na sunar.

Madde 8- Kurul, bu görüşleri de dikkate alarak nihai değerlendirme raporu ile olumlu kararını toplantı tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde gerekçeleri, varsa karşı oy gerekçeleri ve imzaları ile birlikte tekemmül ettirmek ve Bakanlığa sunmak zorundadır. Kurul kararları Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer.

Kamuoyunun Görüşünün Alınması

Madde 9- Türkiye Biyogüvenlik Bilgi Değişim Mekanizması (<http://www.tbbdm.gov.tr>) aracılığı ile duyurulan Bilimsel Komiteler tarafından hazırlanan raporlar hakkında sivil toplum örgütleri ile gerçek ve tüzel kişiler aynı sayfa üzerinde yer alan "Kamuoyu Görüş Bildirme Formu"nu doldurmak suretiyle görüş verebilirler.

Bilimsel Komite Raporlarının Kamuoyuna Duyuru Süresi

Madde 10- Bilimsel Komite raporlarının Türkiye Biyogüvenlik Bilgi Değişim Mekanizması (<http://www.tbbdm.gov.tr>) tarafından kamuoyuna sunulma süresi 21 gündür.

Yürürlük

Madde 11- Bu Usul ve Esaslar Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12. Bu Usul ve Esasların hükümlerini Biyogüvenlik Kurulu Başkanı yürütür.